

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์ ความพึงพอใจด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การปฏิบัติกิจทางศาสนา พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์กับความพึงพอใจด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ รวมทั้งหาตัวแปรที่สามารถร่วมพยากรณ์ความพึงพอใจด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสอบถามผู้ป่วยเอดส์ที่เข้ารับการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลบำราศนราดูรมาแล้วเป็นเวลา 4 ถึง 45 วัน จำนวน 100 ราย ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 6 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์
(แสดงไว้ในตารางที่ 1)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติกิจทางศาสนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์
(แสดงไว้ในตารางที่ 2)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์
(แสดงไว้ในตารางที่ 3 - 7)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์ตามการรับรู้ของกลุ่ม
ตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ (แสดงไว้ในตารางที่ 8)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การปฏิบัติกิจทาง
ศาสนา พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์กับความพึงพอใจด้านจิตวิญญาณ
ของผู้ป่วยเอดส์ (แสดงไว้ในตารางที่ 9)

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถร่วมพยากรณ์ความพึงพอใจด้านจิตวิญญาณของ
ผู้ป่วยเอดส์และสมการพยากรณ์ความพึงพอใจด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์
(แสดงไว้ในตารางที่ 10 - 11)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

AGE	หมายถึง	อายุของผู้ป่วยเอดส์
WED	หมายถึง	สถานภาพสมรสของผู้ป่วยเอดส์
INCOME	หมายถึง	รายได้เฉลี่ยของผู้ป่วยเอดส์หรือรายได้เฉลี่ยของครอบครัวผู้ป่วยเอดส์
RELIGION	หมายถึง	คะแนนการปฏิบัติกิจทางศาสนาของผู้ป่วยเอดส์
DURATION	หมายถึง	ระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อ
TN	หมายถึง	คะแนนพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์
TW	หมายถึง	คะแนนความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์

สัญลักษณ์ทางสถิติ

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
p	หมายถึง	ระดับของความมีนัยสำคัญ
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
r	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอย
R ² change	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ทีละตัว
a	หมายถึง	ค่าคงที่ของสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ
B	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Beta	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
F	หมายถึง	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป
S.E. B	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
Y	หมายถึง	คะแนนความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z	หมายถึง	คะแนนความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์

ผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นโรค โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ในระยะที่ 3 จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นโรค

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n = 100)	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
20 - 34	61	61
35 - 49	36	36
50 - 64	3	3
สถานภาพสมรส		
คู่	34	34
เดี่ยว	66	66
รายได้ (บาท/เดือน)		
< 4,000	60	60
4,001 - 10,000	32	32
10,001 - 14,000	1	1
14,000 บาทขึ้นไป	7	7
ระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นโรค (เดือน)		
1 - 3	25	25
4 - 6	10	10
6 เดือนขึ้นไป	65	65

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 61 สถานภาพสมรสเดียว คิดเป็นร้อยละ 66 รายได้น้อยกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60 และทราบว่าได้รับเชื้อเอดส์เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 65

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติกิจทางศาสนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์

ผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดของการปฏิบัติกิจทางศาสนา ได้แก่ เรื่องทาน เรื่องการรักษา ศีล5 และเรื่องการภาวนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละของความบ่อยในการปฏิบัติกิจทางศาสนา ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของความบ่อยในการปฏิบัติ จำแนกตามการปฏิบัติกิจทางศาสนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ในระยะที่ 3 (n = 100)

การปฏิบัติกิจทางศาสนา	ความบ่อยในการปฏิบัติ					
	เป็นประจำสม่ำเสมอ		บางครั้ง		น้อยครั้งมาก/ไม่เคยปฏิบัติเลย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทาน	10	10	78	78	12	12
ศีล5						
1. เว้นจากทำลายชีวิต	86	86	12	12	2	2
2. เว้นจากถือเอาของที่ เขามิได้ให้	97	97	2	2	1	1
3. เว้นจากการประพฤติด ผิดในกาม	36	36	49	49	15	15
4. เว้นจากพูดเท็จ	89	89	10	10	1	1
5. เว้นจากของเมา	54	54	39	39	7	7
ภาวนา						
- จิตตภาวนา	10	10	64	64	26	26
- ปัญญาภาวนา	2	2	32	32	66	66

จากตารางที่ 2 พบว่า การปฏิบัติกิจทางศาสนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ในเรื่องของทานส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78 เรื่องของศีล5 พบว่า ในเรื่อง เว้นจากทำลายชีวิต เว้นจากถือเอาของที่เขามิได้ให้ เว้นจากพูดเท็จ และเว้นจากของเมา กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ส่วนใหญ่ถือปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ แต่ในเรื่องเว้นจากการประพฤติดผิดในกาม

เป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49 เรื่องภาวณา พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติจิตตภาวณาเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 64 และมีการปฏิบัติปัญญาภาวณาน้อยครั้งมาก/ไม่เคยปฏิบัติเลย คิดเป็นร้อยละ 66

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลความผาสุกด้านจิตวิญญาณซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านความผาสุกในการดำเนินชีวิตและด้านความผาสุกที่เกี่ยวกับศาสนา โดยเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคะแนนความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ ดังแสดงในตารางที่ 3 - 7

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคะแนนความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามรายด้านและโดยรวม (n = 100)

ความผาสุกด้านจิตวิญญาณ	X	S.D.	ระดับ
(คะแนนเต็ม = 5.00)			
ด้านความผาสุกที่เกี่ยวกับศาสนา	3.91	.55	มาก
- การมีความศรัทธา ความเชื่อในศาสนา	4.10	.55	มาก
- การมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และความสุขในการปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา	3.74	.71	มาก
ด้านความผาสุกในการดำเนินชีวิต	3.35	.94	ปานกลาง
- พึ่งพอใจในชีวิตของตนเอง	3.53	.97	มาก
- การรู้เป้าหมายของชีวิต	3.15	1.05	ปานกลาง
โดยรวม	3.63	.64	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์มีความผาสุกด้านจิตวิญญาณจัดอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความผาสุกที่เกี่ยวกับศาสนาจัดอยู่ในระดับมาก และด้านความผาสุกในการดำเนินชีวิตจัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีความศรัทธา ความเชื่อในศาสนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามรายชื่อ (n = 100)

การมีความศรัทธา ความเชื่อในศาสนา	\bar{X}	S.D.
	(คะแนนเต็ม = 5.00)	
ท่านเชื่อว่าคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเป็นจริง	4.38	.87
ท่านเชื่อว่าที่ท่านเป็นอย่างนี้เป็นเพราะผลการกระทำของท่านเอง	4.38	.89
ท่านเชื่อว่าการปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า เป็นหนทางสู่ความสงบที่แท้จริงของชีวิตท่าน	4.37	.85
ท่านเชื่อว่าการกระทำดีเป็นสิ่งสำคัญ ที่ทำให้ชีวิตท่านพบกับความสุขในปัจจุบัน	4.14	.86
ท่านเชื่อว่าเมื่อท่านละเว้นความชั่ว ทำความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์ เมื่อจากโลกนี้ไป ท่านจะได้ไปสู่อันที่ดี	4.01	1.19
ท่านรู้สึกเป็นสุขที่ได้ทำความดี ก็ต่อเมื่อมีคนชื่นชม และยกย่องเท่านั้น	3.89	1.21
ท่านเชื่อว่าการทำความดีไม่สามารถปกป้องคุ้มครองท่านได้เสมอไป	3.53	1.28
รวม	4.10	.55

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์เชื่อว่าคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเป็นจริงโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และความเชื่อว่าการทำความดีไม่สามารถปกป้องคุ้มครองตนเองได้เสมอไปมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและมีความสุขในการปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามรายชื่อ (n = 100)

การมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและ มีความสุขในการปฏิบัติตามคำสอนทาง ศาสนา	\bar{X} (คะแนนเต็ม = 5.00)	S.D.
การทำบุญ ให้ทาน ช่วยให้ท่านรู้สึกว่ามีชีวิต มีคุณค่า	4.17	.97
การแผ่เมตตาให้สิ่งมีชีวิตทั้งหลายทำให้จิตใจ ท่านเบิกบาน สงบสุข	4.14	.93
การปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า ช่วยให้ท่านคลายความทุกข์ ความว้าวุ่นใจ ไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น ท่านก็พร้อมที่จะเผชิญ กับเหตุการณ์นั้น	4.11	.89
ท่านตั้งมั่นที่จะทำความดีต่อไป แม้ว่าชีวิตจะมี การเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ ความเป็นจริงของโลก	3.91	1.22
ความยึดมั่นศรัทธาในศาสนา ช่วยให้ท่านไม่รู้สึกล อ้างว้าง	3.76	1.03
ท่านขาดที่พึ่งพิงทางใจ	3.65	1.23
ท่านสามารถทำจิตใจให้สงบ ไม่วุ่นวายแม้ว่า ท่านจะเจ็บป่วย	3.12	1.52
	3.08	1.32
รวม	3.74	.71

จากตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์มีความรู้สึกว่าการทำบุญ ให้ทาน ช่วยให้ชีวิตมีคุณค่าโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการสามารถทำจิตใจให้สงบ ไม่วุ่นวายแม้ว่าจะเจ็บป่วยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพึงพอใจในชีวิตของตนเองของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามรายชื่อ (n = 100)

พึงพอใจในชีวิตของตนเอง	\bar{X}	S.D.
	(คะแนนเต็ม = 5.00)	
ท่านอยากมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ให้นานที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้	4.19	1.15
ท่านรู้สึกที่ชีวิตเป็นสิ่งที่มีคุณค่า	3.95	1.24
ท่านไม่ต้องการคบค้าสมาคมกับผู้อื่นใด	3.66	1.51
ท่านรู้สึกที่ทุกวันนี้ วันเวลาเป็นสิ่งไม่มีคุณค่าและไร้ความหมายสำหรับท่าน	3.62	1.45
ท่านรู้สึกที่ทุกวันนี้ ท่านไม่มีประโยชน์หรือคุณค่าสำหรับผู้อื่น	3.38	1.50
ท่านรู้สึกที่ชีวิตของท่านเต็มไปด้วยความขัดแย้งและไม่มีความสุข	3.33	1.50
ท่านรู้สึกจิตใจว่าวุ่น กระวนกระวาย ไม่มีความสุข	3.11	1.51
ท่านถามตนเองเสมอว่าทำไมถึงต้องเป็นท่านที่มีภาวะสุขภาพเช่นนี้	2.98	1.54
รวม	3.23	.97

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์อยากมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ให้นานที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีการถามตนเองเสมอว่าทำไมถึงต้องเป็นตนเองที่มีภาวะสุขภาพเช่นนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรู้เป้าหมายของชีวิตของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามรายข้อ (n = 100)

การรู้เป้าหมายของชีวิต	\bar{X}	S.D.
	(คะแนนเต็ม = 5.00)	
ท่านรู้ว่าท่านมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร	3.60	1.39
ท่านมีวิธีคิดปลุกปลอบใจหรือให้กำลังใจตนเองเสมอ	3.52	1.14
ท่านรู้สึกว่าคุณค่าของชีวิตของท่านเลื่อนลอยไร้จุดหมาย	3.37	1.50
ท่านมีความรู้สึกเหนื่อยอ่อนและสิ้นหวัง	3.34	1.48
ท่านไม่รู้ว่าควรจะทำชีวิตอย่างไรในปัจจุบันให้มีความสุข	3.05	1.48
ท่านพยายามอย่างเต็มที่ที่จะดำเนินการตามแผนที่วางไว้	2.61	1.49
ท่านวางแผนการดำเนินชีวิต เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายที่ท่านต้องการ	2.59	1.46
รวม	3.15	1.05

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์รู้ว่ามีชีวิตอยู่เพื่ออะไรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีการวางแผนเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายที่ต้องการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลการรับรู้พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์ของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ ตามปัจจัยการดูแลของ Watson (1985) ซึ่งผู้วิจัยจัดเป็น 7 ด้าน โดยเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคะแนนพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคะแนนพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามรายด้านและรายข้อ (n = 100)

พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์	X	S.D.	ระดับ
(คะแนนเต็ม = 5.00)			
ด้านการช่วยเหลือเพื่อตอบสนองความต้องการ			
ของบุคคล	4.31	.64	มาก
- พยายามให้ยาตรงเวลา	4.76	.55	
- พยายามยอมให้สมาชิกในครอบครัวเข้าเยี่ยมตามที่ท่านต้องการ	4.17	1.04	
- พยายามทำให้ท่านรู้สึกมั่นใจต่อการรักษาพยาบาลที่ท่านได้รับ เช่น พยายามสามารถฉีดยาให้น้ำเกลือและใช้อุปกรณ์การแพทย์ได้อย่างดี	3.99	.94	
ด้านการประคับประคอง สนับสนุนและแก้ไขสิ่งแวดล้อม			
ทั้งด้านกายภาพ จิตสังคม และจิตวิญญาณ	3.43	.67	ปานกลาง
- พยายามไม่ขัดขวางเมื่อท่านปฏิบัติกิจกรรมตามความเชื่อและสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจที่ท่านต้องการ	4.56	.72	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

พฤติกรรมการดูแลทางการพยาบาล	X	S.D.	ระดับ
(คะแนนเต็ม = 5.00)			
- พยาบาลเคารพในความเป็นส่วนตัวของท่าน เช่น			
ดูแลปกปิดร่างกายท่านให้มิดชิด	4.16	.83	
- พยาบาลพูดคุยกับท่านด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส	3.62	1.02	
- พยาบาลปฏิบัติต่อท่านอย่างสุภาพอ่อนโยน			
โดยการแสดงออกทั้งทางสีหน้า ท่าทาง			
และคำพูด	3.52	1.04	
- พยาบาลอธิบายวิธีการปฏิบัติตัวของท่านเพื่อให้เกิด			
ความปลอดภัยแก่ท่านและสมาชิกในครอบครัว	2.37	1.39	
- พยาบาลเสนอความช่วยเหลือที่จะช่วยให้ท่านรู้สึก			
สุขสบายขึ้น เช่น การเปลี่ยนท่านอน ให้ผ้าห่ม			
หรือปิด - เปิดไฟ เป็นต้น	2.37	1.37	
ด้านการสร้างค่านิยมเห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นและมีเมตตา			
ต่อเพื่อนมนุษย์/ การสร้างความศรัทธาและความหวัง			
/ การมีความไวต่อการรับรู้ต่อตนเองและผู้อื่น	3.16	.75	ปานกลาง
- พยาบาลปฏิบัติอย่างให้เกียรติต่อท่าน เช่น			
ใช้สรรพนามเรียกท่านอย่างเหมาะสม			
ใช้คำพูดสุภาพ	3.85	.94	
- พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาลต่อท่านด้วยความใส่ใจ,			
ตั้งใจ	3.83	.88	
- พยาบาลปฏิบัติต่อท่านเสมือนเป็นบุคคลที่มีคุณค่า	3.81	1.04	
- พยาบาลแสดงความกระตือรือร้น เต็มใจให้			
ความช่วยเหลือท่าน	3.44	1.04	
- พยาบาลยอมรับในความเป็นตัวท่าน	3.43	1.08	
- พยาบาลรับฟังความรู้สึกหรือความทุกข์ของท่าน	3.42	1.04	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

พฤติกรรมการดูแลทางการพยาบาล	X	S.D.	ระดับ
	(คะแนนเต็ม = 5.00)		
- พยาบาลฟังสิ่งที่ท่านพูดด้วยความตั้งใจ	3.40	.96	
- พยาบาลช่วยเหลือให้ท่านได้รับสิ่งที่ตรงกับความต้องการของท่าน	3.23	.98	
- พยาบาลทำให้ท่านรู้สึกอบอุ่น มั่นคง เช่น พูดยลอบใจ	3.15	1.27	
- พยาบาลแสดงท่าทีให้รู้ว่าเข้าใจท่าน	2.93	1.10	
- พยาบาลให้คำชมเชยและให้กำลังใจ	2.76	1.35	
- พยาบาลชี้ให้เห็นข้อดีเกี่ยวกับตัวท่านและสภาวะสุขภาพของท่าน	2.61	1.36	
- พยาบาลมีความไวต่อความรู้สึกและสภาพอารมณ์ของท่าน	2.50	1.11	
- พยาบาลสอบถามว่าท่านชอบให้ปฏิบัติสิ่งต่างๆ กับท่านอย่างไร ก่อนที่จะให้การพยาบาล	1.87	1.29	
ด้านการสร้างสัมพันธภาพในการช่วยเหลือช่วยเหลือและไว้ใจ	3.11	.92	ปานกลาง
- พยาบาลให้ความสนใจท่านอย่างเต็มที่ขณะที่อยู่กับท่าน	3.39	1.00	
- พยาบาลทำตามที่บอกว่าจะช่วยเหลือท่าน	3.27	1.17	
- พยาบาลเข้ามาเยี่ยมเยียน และ/หรือ ถามอาการของท่าน	3.25	1.18	
- พยาบาลสัมผัสท่าน เช่น จับตะหลังมือในขณะที่ท่านมีความทุกข์อย่างมาก	2.53	1.30	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

พฤติกรรมการดูแลทางการพยาบาล	X	S.D.	ระดับ
(คะแนนเต็ม = 5.00)			
ด้านการยอมรับการแสดงออกถึงความรู้สึกทางบวก			
และทางลบ	2.72	1.07	ปานกลาง
- พยาบาลไม่ทอดทิ้งในยามที่ท่านมีความวุ่นวายใจ หรือไม่สบายใจ	2.90	1.17	
- พยาบาลเปิดโอกาสให้ท่านได้บอกเล่าระบาย ความรู้สึกของท่าน	2.53	1.26	
ด้านการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในกระบวน			
การเรียนการสอน	2.50	.91	ปานกลาง
- พยาบาลตอบคำถามหรือข้อสงสัยของท่าน อย่างชัดเจน	3.65	.96	
- พยาบาลกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ท่านถามเกี่ยวกับ ความเจ็บป่วยและการรักษาของท่าน	2.71	1.27	
- พยาบาลให้ความรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วย ที่ท่านสงสัย	2.54	1.39	
- พยาบาลช่วยให้ท่านรู้ว่าท่านควรวางแผนปฏิบัติตัว อย่างไรที่เหมาะสมกับสภาพความเจ็บป่วย	2.40	1.28	
- พยาบาลช่วยให้ท่านตั้งเป้าหมายในชีวิตที่เหมาะสม กับสุขภาพของท่าน	1.95	1.14	
- พยาบาลคอยสอบถามท่านว่า ต้องการรู้อะไรเกี่ยวกับ ภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยของท่าน	1.77	1.15	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

พฤติกรรมการดูแลทางการพยาบาล	X	S.D.	ระดับ
(คะแนนเต็ม = 5.00)			
ด้านการเสริมสร้างพลังจิตวิญญาณในการมีชีวิตอยู่	2.20	1.03	ปานกลาง
- พยาบาลช่วยให้ท่านเกิดความรู้สึกสงบทางใจ เช่น พุดคุยเกี่ยวกับคุณความดีของชีวิต การรู้จักปล่อยวาง การรักษาใจตนเองให้สงบ เป็นต้น	2.57	1.20	
- พยาบาลช่วยให้ท่านรู้สึกว่าคุณค่าของชีวิตของท่านมีคุณค่าและ มีความหมายต่อผู้อื่น	2.45	1.33	
- พยาบาลช่วยให้ท่านมีสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ	2.16	1.34	
- พยาบาลช่วยให้ท่านเห็นความสำคัญและคุณค่าของ อดีตที่ผ่านมา เช่น พุดคุยกับท่านถึงสิ่งที่ ประสบความสำเร็จ หรือสิ่งที่ทำให้ท่านเกิดความ ภาคภูมิใจ	1.96	1.23	
- พยาบาลสนับสนุนให้ท่านปฏิบัติกิจทางศาสนา เช่น การทำบุญตักบาตร การสวดมนต์ เป็นต้น	1.87	1.26	
โดยรวม	3.04	.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า พฤติกรรมการดูแลทางการพยาบาลตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์จัดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกพฤติกรรมการดูแลทางการพยาบาลเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการช่วยเหลือเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลจัดอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านอื่นๆจัดอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่าด้านการเสริมสร้างพลังจิตวิญญาณในการมีชีวิตอยู่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลทางการพยาบาลทางร่างกายส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทางจิตใจ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การปฏิบัติกิจทางศาสนา พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์กับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์

ผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อ การปฏิบัติกิจทางศาสนาและพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์กับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ทั้ง 6 คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อ การปฏิบัติกิจทางศาสนา และพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์กับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ แสดงในรูปเมตริกสหสัมพันธ์ (Correlation Matrix)

ตัวแปร	อายุ	สถานภาพสมรส	รายได้	การปฏิบัติกิจทางศาสนา	ระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อ	พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์	ความผาสุกด้านจิตวิญญาณ
อายุ	-						
สถานภาพสมรส	-02	-					
รายได้	06	-22*	-				
การปฏิบัติกิจทางศาสนา	-10	-17	32*	-			
ระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อ	01	04	12	-13	-		
พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์	04	-00	04	21*	-06	-	
ความผาสุกด้านจิตวิญญาณ	-10	-18	38*	82*	-05	26*	-

* p < .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ รายได้ การปฏิบัติกิจทางศาสนาและพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์ โดยรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .38$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 และการปฏิบัติกิจทางศาสนามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .82$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 สำหรับพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์มีความสัมพันธ์กับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .26$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์ทางลบกับสถานภาพสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.22$) การปฏิบัติกิจทางศาสนามีความสัมพันธ์ทางบวกกับรายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .32$) และพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติกิจทางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .21$)

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถร่วมพยากรณ์ความผาสุกด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเอดส์ โดยมีตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อ การปฏิบัติกิจทางศาสนา และพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์

เมื่อนำปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อ การปฏิบัติกิจทางศาสนา และพฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์มาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 10 และ 11

ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ B และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์

ตัวพยากรณ์	B	S.E. B	Beta	t
รายได้ (INCOME)	.00	.00	.13	2.15*
การปฏิบัติกิจทางศาสนา (RELIGION)	5.24	.40	.78	13.14*
(Constant)	1.61	7.86	-	-

R = .83 F = 108.83*
R² = .69

* p < .05

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่าตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุดคือ การปฏิบัติกิจทางศาสนา (Beta = .78) รองลงมาคือ รายได้ (Beta = .13) แสดงว่า การปฏิบัติกิจทางศาสนามีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ รองลงมาคือรายได้ โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.61 + 5.24 \text{ RELIGION}$$

คะแนนในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .78 \text{ RELIGION} + .13 \text{ INCOME}$$

ตารางที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวพยากรณ์ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการพยากรณ์ความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์

ลำดับขั้นตัวพยากรณ์	R	R^2	R^2 change	F
1 การปฏิบัติกิจทางศาสนา	.82	.68	.68	205.51*
2 การปฏิบัติกิจทางศาสนาและรายได้	.83	.69	.01	108.83*

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพบว่าในขั้นที่ 1 การปฏิบัติกิจทางศาสนา สามารถอธิบายความแปรปรวนของความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .68 ($R^2 = .68$) แสดงว่าการปฏิบัติกิจทางศาสนาสามารถพยากรณ์ความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ได้ร้อยละ 68

ขั้นที่ 2 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์รายได้เข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มเป็น .69 ($R^2 = .69$) สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ การปฏิบัติกิจทางศาสนาและรายได้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ได้ร้อยละ 69 โดยรายได้สามารถอธิบายความแปรปรวนของความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ได้เพิ่มขึ้นอีกคิดเป็นร้อยละ 1

นอกจากนี้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว กับตัวแปรเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ .83 ซึ่งมีค่าสูงกว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวพยากรณ์ แต่ละตัวกับตัวแปรเกณฑ์ แสดงว่าตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ได้ดีกว่าการใช้ตัวพยากรณ์ตัวเดียว โดยตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05